

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ennallistamisasetus ja kuinka kansallinen ennallistamissuunnitelma laaditaan

Päivi Gummerus-Rautiainen ja Heikki Granholm
ympäristöministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö

**Ennallistamisella
tarkoitetaan sellaisia
elinympäristöjen
kunnostus- ja
luonnonhoitotoimia, joilla
luonnon tila paranee.**

Mihin ennallistamiasetusta tarvitaan?

- Suomessa on tehty pitkään työtä luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi. Kuitenkin luonto köyhtyy yhä. Suurin syy siihen on elinympäristöjen väheneminen ja niiden laadun heikkeneminen.
- Eliölajeista joka 9. on uhanalainen ja luontotyypeistä lähes puolet
- Ilmaston lämpeneminen kiihdyttää luonnon köyhtymistä. Toisaalta monet luonnon monimuotoisuutta vahvistavat toimet kasvattavat ja ylläpitävät hiilinieluja ja -varastoja

Ennallistamisasetuksen keskeinen sisältö

Olemassa olevan lainsäädännön toimeenpanon tehostaminen

Artikla 4 ja 5 Maa-, rannikko- ja makean veden ekosysteemien sekä meriekosysteemien luonnon tilan parantaminen (= ennallistaminen) ja palauttaminen sekä turvaaminen
Luonto- ja lintudirektiiviin, vesipuitedirektiiviin ja meristrategiadirektiiviin toimeenpanon tehostaminen

EU:n biodiversiteettistrategian toimeenpano

Artikla 8 Kaupunkiympäristöjen viher- ja latvuspeitteisyyden turvaaminen ja lisääminen

Artikla 9 Jokien luonnollisten yhteyksien ja niihin liittyvien tulvatasanteiden luonnollisten toimintojen ennallistaminen

Artikla 10 Pölyttäjäkantojen positiivisen kehityksen varmistaminen

Artikla 11 Maatalousympäristöjen luonnon monimuotoisuudelle tärkeiden rakennepiirteiden vahvistaminen ja turvepeltojen vettäminen

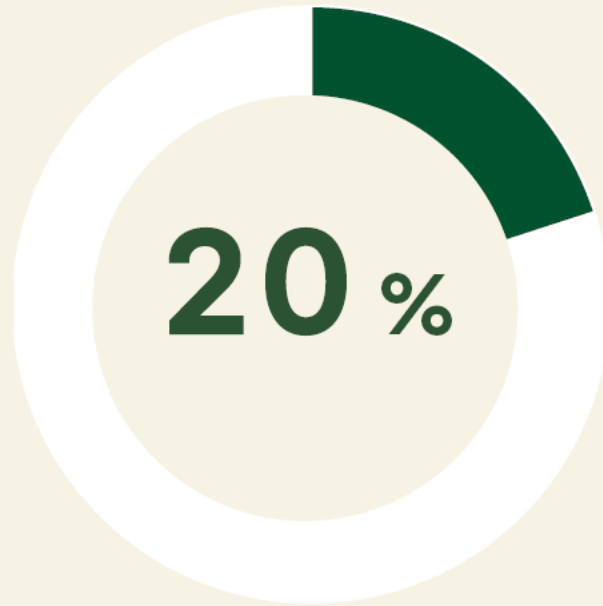
Artikla 12 Metsäluonnon monimuotoisuudelle tärkeiden rakennepiirteiden vahvistaminen

Artikla 13 3 miljardin puun istuttaminen EU:ssa

Ennallistamisasetuksen päätavoitteet

Ennallistamis-
toimenpiteet
kattavat

2030

Unionin maa-
ja merialueet

2050

Kaikki ennallistamisen
tarpeessa olevat
ekosysteemit

Kuinka ennallistettava pinta-ala määräytyy?

Ensin on määriteltävä direktiiviluontotyypeittäin:

- Merkittävä heikentäminen
- Hyvä tila
- Suotuisa viiteala (FRA)

Määrittelytyötä tehdään selvityshankkeissa ja teemaryhmässä. Vasta sen jälkeen pystytään arvioimaan ennallistettavaa pinta-alaa + toimenpiteitä + kustannuksia

Nostoja ennallistamisasetuksesta

- EU:n luontopolitiikkaan ennallistamisasetus tuo vakautta ja jatkuvuutta aina vuoteen 2050 saakka.
- Vaikutukset ja kustannukset arvioitavissa vasta kun toimeenpanon keinot päätetty.
- Suomessa hyvää priorisointiosaamista.
- Toimien vaikuttavuuden varmistaminen tärkeää myös jatkossa.
- Tavoitteita ja keinoja tulossa kattavasti kaikkiin ekosysteemeihin
- Tuo väistämättä muutoksia eri sektorien toimintaympäristöihin

Ennallistamissuunnitelmaan kootaan:

- Toimenpiteet luontotyyppien tilan selvittämiseksi niiden koko pinta-alalla
- Ennallistettavien alueiden määrä ja kuvaus ennallistamistoimenpiteistä
- Tiedot toimenpiteistä, joilla turvataan saavutettu hyvä tila alueilla, joilla riittävä laatu on jo saavutettu
- Ennallistamistoimenpiteiden käyttöönoton aikataulu
- Ennallistamisen kohteena olevien alojen seuranta sen varmistamiseksi, että veloitteet ja tavoitteet täyttyvät
- Tiedot ennallistamistoimenpiteet varmistavista tarvittavista säännöksistä
- Arvio ennallistamistoimenpiteiden sosioekonomisista vaikutuksista ja hyödyistä
- Arvio rahoitustarpeista

Kansallinen ennallistamissuunnitelma

- Suunnitelman laatimiselle on asetettu 2 v. aikaraja asetuksen voimaantulosta, jonka jälkeen komissiolle on varattu 6 kk aika esittää huomionsa, jotka jäsenmaiden on otettava huomioon
- Työ on alkanut esiselvitysten laadinnalla ja suunnitelmaa tekevien ryhmien asettamisella
- Suunnitelma laaditaan valtioneuvostossa ympäristöministeriön johdolla yhdessä muiden ministeriöiden kanssa; sidosryhmät voivat osallistua koko valmistelun ajan
- Valmisteilla HE, muutos Ls-lakiin: kirjaus kansallisen ennallistamissuunnitelman laatimisesta ja hyväksymisestä sekä muutoksenhaun rajoittamisesta vain lopulliseen päätökseen

Sidosryhmä- yhteistyö

Erillisen osallistamissuunnitelman
Mukaisesti; kukin teemaryhmä
sekä yhteensovitettona:

Biodiversiteettiohjausryhmä

Biodiversiteettityöryhmä

Kansliapäällikön vetämä ohjausryhmä

Projektiryhmä
Teemaryhmien puheenjohtajat

Maa- ja sisävesiluontotyypit sekä lajien
elinympäristöt (4 Art.)
ja virtavedet sekä tulvatasanteet (9 Art.)

Meriluonnon tilan parantaminen
(5 Art.)

Kaupunkiympäristöt (8 Art.)

Maatalousympäristöt (12 Art.) ja
pölyttäjäkannat (10 Art.)

Metsäluonto (12 Art.)

Lainsäädäntö- hanke

Suunnitelman valmistelu,
osallistaminen,
päätöksenteko,
muutoksenhaku

Kunkin työryhmän
tunnistamat muutostarpeet
lainsäädäntöön

Toimeenpanon lähtökohtia:

- Ennallistamisasetusta toimeenpannaan jo Suomessa, mutta nykytoimien mittakaava ja resurssit riittämättömiä.
- Valtionmailla/suojelualueilla ennallistamistoimenpiteiden määrää on helpointa kasvattaa
- Vapaaehtoiset keinot keskeisenä osana ennallistamisasetuksen toimeenpanon keinovalikoimaa
- Useita win-win –tilanteita tunnistettu:
 - Hyödyt aluetaloudelle (työllisyys, vetovoima)
 - Riistakantojen vahvistaminen
 - Maanpuolustus
 - Luonto- ja ilmastopolitiikkojen yhteishyödyt
- Seuranta riittämätöntä ja tietopuutteet edelleen suuria
- Yksityisen rahoituksen mukaan saaminen tärkeää: luonnonarvomarkkinoiden mahdollisuudet
- Tarkempi aikataulutetus ja työsuunnitelma valmisteltavana

Kiitos!

